

LBRIS

We know
books

Eduart Bălașa

Bre, don' doctor

București - 2026

Cuprins

La punct	5
Colegii	10
Reguli de supraviețuire	14
Tanti D.	17
Șeful de post	21
Plăsoi	26
Cabinetul	32
Jegăraia	36
Iarna	39
Dumnezeu nu mai vine iarna pe aici	43
Dacă nu-l rezolvi tu, îl iau eu	45
Bufetul	50
Naște a lu'Tolomac	54
Cel mai micu'	58
Să sugi sânge	62
Să operezi ca și cum ar fi ai tăi	67
Loeva	71
Oaia cu floci	77
Darts	81
Putina	86
Patru căruțe	89
Secretara trei	91
Bună Vestire	95

Nu toți s-au adaptat	99
Accidentul de la Cernobil	102
C-Băi	107
Am fost și cu nemții și cu rușii	111
Căsuța de lângă măr	114
Ce răsturnare impecabilă	119
Tuneluri de mesteceni	126
E bine	130
Rudotelo	135
Vecinii	139
Iarna a doua. Sau a treia	143
Bob	148
Micile noastre libertăți în vremea așteptării	150
Chicago XVIII	155
Cocoșul, curcanul și oul	159
Oameni care știu meserie	162
Toaleta strategică	165
Cinci sute de metri	168
Dan	172
Drumul spre Sinaia	181
Canalul	188
După treizeci de ani	201

Eduart Bălașa
Bre, don' doctor

Copyright © Eduart Bălașa
Copyright © TRITONIC 2026 pentru ediția prezentă.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

TRITONIC

Str. Coacăzelor nr. 5, București
e-mail: editura@triton.ro
www.triton.ro

Tritonic București apare la poziția 18 în lista cu Edituri de prestigiu
recunoscut în domeniul științelor sociale (lista A2) (CNATDCU):
http://www.cnatdcu.ro/wp-content/uploads/2011/11/A2_Panel41.xls

Colecția LIT.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BĂLAȘA, EDUART

Bre, don' doctor : poveștile unui medic de țară în anii '85-'90 / Eduart
Bălașa. - București : Tritonic Books, 2026
ISBN 978-606-749-916-2
821.135.1

Coperta: Alexandra Bardan
DTP: Ioan Dorel Radu
Editor: Rebeca Cojocaru
Comanda nr. LIT03 / 2026
Bun de tipar: Iulie 2026
Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al
editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

1

La punct

E greu să descrii un drum într-o lume albă.
Albă, nemișcată, înghețată, netedă.

Drumul acela lega, fără să știu atunci, două fragmente de
viață: cel în care se terminau studiile și cel în care începea
practica.

Mergeam prin sat mai mult intuitiv, sperând să întâlnesc
pe cineva care să-mi spună unde este dispensarul.

Și am întâlnit.

A apărut din ceață aproape fără zgomot.

— Bre, e la marnea satului.

Atât.

Nici dreapta, nici stânga, nici înainte, nici înapoi.

A dispărut la fel de repede cum apăruse.

Iar eu am rămas învârtindu-mă prin sat în căutarea
„marnei”.

După câteva minute am văzut o tablă ruginită atârnată
pe o casă:

DISPENSAR

REGIUNEA...

Nu mai existau regiuni. De mult.

Dar satul exista.

Ușa avea un zăvor vechi, probabil chiar din vremea
regiunii.

Am împins-o.
A scârțâit ca în filme.
Dincolo era întuneric.
Sau ceva apropiat de întuneric.
O altă ușă.
O împing și pe aceea.
Primul lucru pe care îl văd este un fund gol.
Aparținea unei ființe întinse pe burtă pe un pat acoperit
cu o pătură albastră, roasă de șoareci.
Omul avea pantalonii și bocancii în vine.
Paltonul îi era răsturnat peste cap.
Capul nu se vedea.
Dar eram sigur că îl avea.
În cameră se mișca un alt om.
Palton gros.
Bocanci încărcăți cu pământ înghețat.
Căciulă cu urechi mari.
Scoate un ac de seringă de la rever.
Îl fixează în seringă.
Trage dintr-un recipient ceva substanță binefăcătoare.
Se apropie de omul de pe pătură.
Îi face injecția.
— Gata.
Și chiar era gata.
Omul se ridică.
Își trage pantalonii.
Își aranjează paltonul.
— Să trăiești, bre, don' doctor.
Caută prin buzunar.
Scoate un ou.
Îl lasă pe pat.
Și pleacă.

Nu mai știu nici acum dacă a trecut pe lângă mine sau prin mine.

Cel rămas în cameră ținea seringă într-o mână și oul în cealaltă.

Pune oul într-un lighean de aluminiu.

Scoate acul.

Îl fixează la loc, la rever.

Acolo mai avea și altele.

Abia atunci mă observă.

Se uită la mine fără grabă.

Ca și cum apariția unui străin în dispensar nu reprezenta un eveniment deosebit.

— Cine ești?

— Doctorul nou.

Mă privește câteva secunde.

— Păi noi n-am avut doctor aici, în sat.

— Păi uite că aveți acum.

— Și de ce avem?

Întrebarea era pusă cu sinceritate.

Nu era ironie.

Nu era reproș.

Era pură curiozitate.

— Așa a hotărât ministerul.

Se gândește.

Destul de mult.

În cele din urmă dă din cap.

— Așa?...

Mai stă puțin.

— Atunci e bine.

După care începe adevăratul interogatoriu.

— Da' matale unde stai?

— Ești însurat?

— Ai copii?

— Cu trenul ai venit?

— Ai mașină?

Încercam să răspund, dar întrebările veneau mai repede decât răspunsurile.

Aflu că dacă bate vântul nu ajung în sat.

Sau, mai rău, rămân blocat în gara comunei vecine până se termină viscolul.

Distanța dintre gară și sat era de treisprezece kilometri.

Treisprezece kilometri care, după spusele lui, deveneau uneori imposibili.

În cele din urmă reușesc și eu să pun o întrebare.

— Da' mata cine ești?

Omul își îndreaptă căciula.

— Mototolea.

Face o pauză.

De parcă numele era suficient.

Apoi adaugă:

— Felceru'.

Mototolea.

Felcerul.

Aveam să-l cunosc mult mai bine în anii care au urmat.

Dar atunci nu știam nimic despre el.

La fel cum nu știam nimic despre sat.

Despre oameni.

Despre iernile care urmau să vină.

Despre drumurile care dispăreau.

Despre nopțile cu lampă de gaz.

Despre Leova.

Despre tanti D.

Despre toate lucrurile care aveau să transforme locul acela într-o parte din viața mea.

Omul descusut eram eu.

Venisem la post.

Mai aveam o lună până la instalare.

Prima venire la țară trecuse aproape ireal, ca o paranteză deschisă într-o viață care nu mai semăna deloc cu cea din București.

M-am întors pentru scurt timp în capitală, încercând să reintru în ritmul vechi.

Dar senzația de provizorat nu dispăruse nici acolo.

Știam că era doar o amânare.

Colegii

A trecut și luna.

Între timp venise iarna adevărată.

Era decembrie, frig, întuneric devreme și sentimentul apăsător că lucrurile se puneau în mișcare fără să te întrebe dacă ești pregătit.

Nu mai aveam de ales.

Trebuia să mă întorc la post.

Gara, trenul, geanta pregătită în grabă, aerul tăios al dimineții — toate păreau împinse de aceeași logică rece și inevitabilă.

Ajuns în sat, am început să-mi cunosc colegii.

Până atunci aflasem doar că existau.

Acum voiam să-i văd.

Să aflu cum trăiau.

Cum supraviețuiau.

Și, mai ales, dacă păreau împăcați cu soarta lor.

La comună, la șase kilometri de mine, era Andreea.

Doi ani vechime.

În împrejurimile acelea, doi ani însemnau aproape tradiție.

M-am urcat în mașină și am plecat să o caut.

M-a primit cu zâmbetul acela pe care îl au oamenii care știu exact prin ce urmează să treci.

— Bine ai venit!

Stătea în gazdă la vizitiul dispensarului, nea Sandu Spănu.

După primele vorbe m-a dus să-mi arate dispensarul.

Un cabinet.

Atât.

Lângă el se ridica viitorul dispensar.

Sau, mai exact, încerca să se ridice.

Construcția începuse cu șapte ani înainte.

Clădirea avea și etaj.

Destinat camerelor pentru medici.

Avea planuri.

Avea intenții.

Avea speranțe.

Nu avea însă ferestre.

Nu avea uși.

Nu avea instalații.

Nu avea sobe.

Nu avea aproape nimic.

— O să fie gata la anul! mi-a spus Andreea.

Am zâmbit.

Părea convinsă.

După șase ani, când am plecat eu din zonă, clădirea arăta aproape la fel.

Poate ceva mai veche.

Și la fel de neterminată.

Următorul coleg era Jean.

Locuia la treisprezece kilometri, în satul Drogu.

Jean avea condiții pe care le-am considerat aproape luxoase.

Dispensar adevărat.

Cameră separată.

Telefon.